

Adanmış Ömürler

➤ s. 2

**Muhtaçlara El Uzatan İnsan:
Pertevniyal Vâlide Sultan**

Nesilden Nesile

➤ s. 3

**Gönüllerdeki İz:
Kimliğimiz**

Hatırlayalım

➤ s. 4

**Asr-ı Saadetten Hatıralar:
Yetim Kızın Sevinci**

SÜHEDA

DEĞERLER EĞİTİMİ GAZETESİ

ARALIK | 22

Çaremiz Muhabbet, İlacımız: Merhamet!

Babasının kendisine bir şey alacak parası olmayan bir çocuğu, diğer bir çocuğun yediği çikolata ya da dondurmaya bakarken görürsünüz de içiniz acır, boğazınız düğümlenir ve gözleriniz hüznle dolar ya işte bu, kalbinizdeki merhamet duygusundandır.

Kalbinde merhamet olan bir kişi; yaralı bir kedi, aç bir kuş, susuz bir köpek veya yaralı bir hayvan gördüğünde kalbi titrer, duygulanır ve gözleri yaşarır. Bu hâl onun kalbinin merhamet duygularıyla dolu olduğunu gösterir. Çünkü merhametli bir kişi, kendini, zor durumda olanların yerine koyar. Derdi, sıkıntısı, acısı veya üzüntüsü olana acır ve yardım eder. Kendi sahip olduklarını kendisinde olmayanlarla paylaşır, fedakârlık yapar.

Rabbimiz çok merhametlidir bizi dünyaya gönderirken hiçbir şeyi eksik bırakmamıştır. Yiyeceğimiz binlerce sebze, meyve yaratmış; gökyüzünden yağmur yağdırmış ve yeryüzünden ırmaklar akıtmıştır. Bir anne babanın sevgi dolu kucağında bizi dünyaya gönderirken bütün ihtiyaçlarımızı karşılamıştır. Allah'ımız içimize yerleştirdiği şefkat ve merhamet duygusunu bütün canlılara göstermemizi istemektedir.

“Allah'ın sizi bağışlamasını arzu etmez misiniz? Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”
(Nûr sûresi, 22. Ayet)

Allah'ımıza güzel kul olmanın ve O'nun cennetine girmenin yolu, O'nun gibi merhametli olmaktır. Çünkü merhamet, cennetlere layık bir duygudur ve içinde bulunduğu kalbi de güller açmış bir cennet bahçesine çevirir. Ne mutlu, kalbi cennet bahçeleri gibi gül kokanlara...

Merhamet Duygusuna Sahip Olan Ne Yapar?

- * Sokak hayvanlarını düşünür, su ve yemek bırakır.
- * Bir başkasının zor duruma düşmesine üzülür.
- * Etrafındakilerin farkında olur.
- * Tabiatı sever ve ona kıymet verir.
- * Yaratılanı yaratandan ötürü sever.
- * Fazla kıyafetlerini ihtiyaç sahipleriyle paylaşır.
- * Yaşlılara saygı gösterir, engellilere yardım eder.
- * Kendisine karşı yapılan hataları affeder.
- * Soranlara yol tarif eder.
- * Sözü yumuşaklıkla söyler.

Merhamet, insanı kendine ve kendinin dışındakilere iyilik ve yardım etmeye yönlendiren acıma duygusudur. Merhamet sıradan bir acıma duygusu değildir. Merhametten, bütün yaratılmışlara sevgi ve şefkatle yaklaşma, onları kötülükten ve zulümden koruma ve kurtarma, yardım etme, bağışta bulunma, affetme gibi güzel huy ve davranışlar ortaya çıkar. Merhametli bir gönle sahip olan kişi, yeryüzündeki bütün canlıları sever ve korur. Hata yapanlara karşı hoşgörülü ve affedici olur.

Merhamet, insanın temel insanî duygularından biridir. Bu duyguya sahip olmayan bir insan her türlü felakete sebep olabilir. Rahmet ve şefkat duygusundan yoksun bulunan kalbin sahibi, kaba, katı, acımasız bir insan olur. Bu kötü vasıflardan ise zulüm ve adaletsizlik, bunlardan da huzursuzluk doğar. “İnsanlara merhametli olmayana Allah Teâlâ da merhamet etmez.” (Tirmizi, Birr, 16).

Merhamet Duygusuna Sahip Olan Ne Yapmaz?

- * Hayvanlara kötü davranmaz.
- * Herhangi bir kötülük yapmaz.
- * Elindeki ekmeği, aç kimseden esirgemez.
- * Tabiata zarar vermez.
- * Allah'ın haram kıldığı şeyleri yapmaz.
- * Cimrilik ve bencillik etmez.
- * Borç isteyene var olduğu hâlde “yok” demez.
- * Kusurlarını söyleyip insanları küçük düşürmez.
- * Asık suratlı ve kızgın olmaz.
- * Menfaatçi ve vurdum duymaz olmaz.

Bildiğimiz gibi yüce Allah, Rahman ve Rahîm'dir. Tüm canlıları merhametiyle sarar. İnsanlarda ve bütün canlılarda bulunan acıma ve merhamet duygusu da Allah'ın “Rahman” sıfatından gelmektedir. Merhametlilerin en merhametlisi yüce Rabbimizdir. Bizim içimize merhamet duygusunu yerleştiren bizi yoktan yaratan da O'dur. Rahman olan Rabbin gibi merhametli ol, müjdelen iki cihanda bol bol.

Muhtaçlara El Uzatan İnsan: Pertevniyal Vâlide Sultan

Osmanlı Devleti padişahlarından Sultan II. Mahmud'un kıymetli hanımı Pertevniyal Sultan, çok merhametli biriydi. Nerede bir hayır işi olsa koşar, fakiri fukarayı gözetir, ibadete de çok önem verirdi. İstanbul'un Aksaray ilçesinde güzel bir cami yaptırmıştı. Bu camiiye Vâlide Camii adını verdiler. Pertevniyal Vâlide Sultan vefat ettiğinde, dönemin Allah dostlarından biri rüyasında onu gördü. Sultan rahat ve huzur içindeydi. Çok güzel bir makama erişmişti. Allah dostu:

— Sultanım, bu güzel makama sizi kavuşturan ne oldu? Rabbimiz niçin size böylesi güzellikler nasip etti, diye sordu.

“Sultanım,
bu güzel makama
sizi kavuşturan
ne oldu?”

Pertevniyal Vâlide Sultan ulaştığı makama sebep olan olayları anlattı:

“Hayatım boyunca fakir insanlarla birlikte oldum. Onlara el uzattım. İnsanlar Allah'a ibadet etsinler diye cami yaptırdım. Yardıma muhtaç hayvanlara yardım ettim. Bir keresinde çok yağmurlu bir havada Eyüp Sultan Camii'ne ziyarete gidiyorduk. Yol üzerinde, kaldırım kenarında oluşan su birikintisi içinde, cılız bir kedi yavrusunun çırpındığını gördüm. Faytonu durdurdum; yanımdaki yardımcıma:

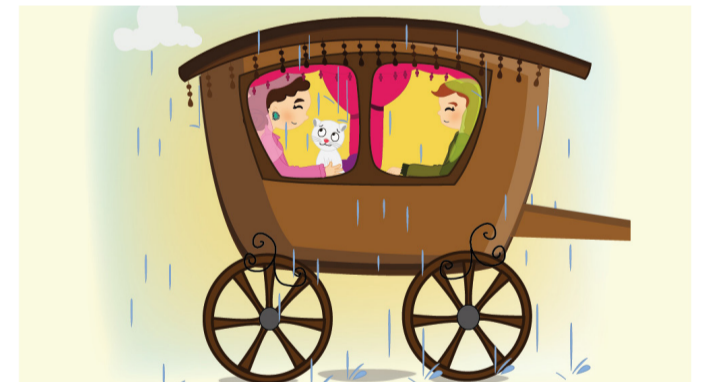
— Git, şu kediciği al; yoksa zavallı boğulacak, dedim. Yardımcım ise:

➤ BİYOGRAFİ

ADANMIŞ ÖMÜRLER

— Aman Sultanım! Senin de benim de üstümüz kirlenir, diyerek kediyi getirmek istemedi. Ben de onu kırmamak için arabadan kendim inip çamurun içine girdim ve o kedi yavrusunu kurtardım. Kediciği ıpslak, soğuktan titriyordu. Acıdım ve onu kucağıma alıp iyice ısıttım. Zavallıcık çok geçmeden canlanıverdi. Allah Teâlâ bu yüce makamı, işte bu yaptığım hizmetlerim ve o kediyeye olan küçük iyiliğim ve merhametimden dolayı bana nasip etti.”

Merhametli kalpler hem bu dünyada hem de ahirette huzura ererler.

Senden Ümit Kesmem, Kalbinde: “Merhamet” Adlı Bir Çınar Vardır...

Merhamet, bir canlının karşılaştığı kötü durumdan dolayı vicdanında duyduğu üzüntü ve acıma duygusuna verilen addır. İnsan, duyguları olan bir varlıktır. İnsanın kalbinde küçücük de olsa her daim bir his vardır. O hislerden biridir merhamet. Merhamet, günlük hayatta karşılaştığımız kötü olaylara karşı vicdanımızın sızlamasıdır. Bu, insanın sahip olduğu en güzel duygulardandır bence. Çünkü karşılaştığı olayda vicdanı sızlayan bir kişi merhametli olduğundan o duruma karşı tepkisiz kalmaz. Merhamet duygusu sadece insanlarda görülmez. Dönüp sokağa baktığımızda bile hayvanların birbirlerine yardım ettiklerini rahatlıkla görebiliriz.

Merhametli insan, zor şartlar altında da olsa kendi vaziyetini umursamaz. “Komşusu açken tok yatan bizden değildir.” hadis-i şerifi bu söze verilebilecek en güzel örneklerden biri. Merhametli insan, canlıları ve tabiatı korur. Ağaçları bilinçsizce kesen bir tabiat düşmanı veya hayvanlara eziyet eden bir kimsenin merhamet duygusuna sahip olduğu düşünülemez. Böyle kişilerin hâl ve davranışları merhametli insanların dikkatini çeker ve onlara karşı “DUR” derler. Merhametli insan başka bir şey aracılığıyla da yardıma bulunabilir. Örneğin, sadaka kutuları çok önemlidir bizler için. Çünkü o para yardıma muhtaç insanlara gider. Biz de bu sayede hayırlı bir iş yapmış oluruz.

➤ MEHMET BAYRAM | 7/C

SİZDEN GELENLER

Merhameti bir anahtara benzetebiliriz. O anahtar her türlü kapıyı açabilir. Çünkü merhamet her şeyin başında gelen önemli hislerdendir. Hayatta merhametin ne olduğunu bilmeyen insanlar da var maalesef ki. O insanlar çevrelerindeki canlılara birçok yönden zarar verirler. Onları durdurmaya çalışan merhametli insanlara da karşı çıkarlar. Zira onlar merhametsizlerdir. Böyle kişilerden uzak durulmalıdır. Eğer bu kişileri herhangi bir canlıya zarar verirken görürsek tepkimizi göstermeliyiz. Ayrıyeten herkes zor durumdaki insanları da düşünmeli ki onları anlasın ve merhamet duygusu güçlensin. Gönlünüzden hiçbir zaman merhamet duygusu eksik olmasın.

Gönüllerdeki İz: Kimliğimiz

* Çanakkale Savaşı'nda kendi yaralı olduğu hâlde yarasına toprak basıp yakalanan düşman askerinin yarasına gömleğinden bir parça yırtıp saran bizim ecdadımızdır.

* Girdiği ortamlara selam vererek insanlar arasındaki muhabbetin artmasını sağlayıp selamı yayan bizim dedelerimizdir.

* Evdeki kalan ekmekleri israf olmasın ve kuşlar yiyip karnını doyursun diye cam kenarlarına koymayı âdet hâline getiren bizim annelerimizdir.

* Yoksulların, kimsesizlerin, yaşlıların ve ihtiyaç sahibi insanların aç kalmaması için Anadolu'da aşevleri yaparak hiçbir karşılık beklemeden insanların karınlarını doyurmasını sağlayan bizim büyüklerimizdir.

* Yetim ve öksüz çocukların eğitimlerine devam etmelerini sağlayıp bu çocukların ihtiyaçlarını gidermek için darüşşafakalar (eğitim kurumları) inşa eden bizim büyüklerimizdir.

Merhametli Bir İnsan Olursam Ne Kazanıırım?

- * Kalbimi merhametle süslersem iyiye, güzele ve hayra yönelirim.
- * Hem bu dünyada hem ahirette Allah'ın merhametine nail olurum.
- * Kur'an'da hayırla ve güzelliklerle müjdelenen insanlardan biri olurum.
- * Merhametli olduğum için vicdanım rahat eder ve bir ömür huzurlu olurum.
- * Merhametli olursam güzel ahlaka sahip olurum.
- * İnsanlarla güçlü bağlar kurup muhabbetimizi arttırmış olurum.
- * İnsanlarla hemhâl olup onların iyi ve kötü her hâlimden anlamış olurum.
- * Her zaman toplum tarafından sevilen ve saygı duyulan bir insan olurum.

Merhametsiz Bir İnsan Olursam Ne Kaybederim?

- * Toplum tarafından seilmeyen bir kişi olurum.
- * İnsanlara ve diğer canlılara merhamet etmediğim için Allah'ın merhametini kaybetmiş olurum.
- * Hesabını veremeyeceğim bir amel defterim olur, hem bu dünyada hem de ahirette kaybederim.
- * Merhametimi kaybedersem insanlığımı kaybetmiş olurum.
- * Merhametten yoksun isem çatışmaları ve huzursuzlukları beraberinde getirmiş olurum.
- * Vicdanen rahatsız olurum, ömür boyu huzur bulamam.
- * Merhametsiz olursam tüm kötü duyguları içimde barındırırım.
- * Rahmet peygamberi olarak gönderilen peygamberimize layık bir ümmet olamamış olurum.

SÜHEDA

DEĞERLER EĞİTİMİ GAZETESİ

YIL 1 - SAYI 2

ARALIK 2022 - İSTANBUL

(Yılda yedi sayı yayımlanır.)

İMTİYAZ SAHİBİ

Enes AYDIN

Müdür Yardımcısı

GENEL YAYIN

YÖNETMENİ

Enes YILDIRIM

Türkçe Öğretmeni

EDİTÖRLER

Esra ARSLAN

DKAB Öğretmeni

Rumeysanur ELALDI

DKAB Öğretmeni

Taner DUMAN

Türkçe Öğretmeni

Bülent KARAKAN

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

YAZI İŞLERİ

Değerler Eğitimi Komisyonu

GRAFİK TASARIM

Enes YILDIRIM

Türkçe Öğretmeni

GÖRSEL İNCELEME

Sinem ESMER

Görsel Sanatlar Öğretmeni

BASIN YAYIN

Cengiz KURT

Memur

İLETİŞİM

0 212 620 00 75 • Esenyurt, İstanbul
esenyurtsehitlerortaokulu.meb.k12.tr

KAYNAKLAR

T.C. Cumhurbaşkanlığı Diyanet İşleri Başkanlığı,
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Anadolu Ajansı

Şüheda'da neşredilen içeriklerin tüm yayın hakları Esenyurt Şehitler Ortaokuluna aittir. Matbu veya dijital başka mecralarda kullanımları, okulun iznine tabidir.

e-Gazete arşiv bağlantısına gitmek için kare kodu cihazımıza okutabilirsiniz.

وما أرسلناك إلا رحمت لل عالمن

Enbiyâ Sûresi, 107

“Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.”

En Güzel Rehberim: Sevgili Peygamberim ﷺ

Bir gün bir deve, peygamberimize doğru koşarak geldi ve önünde durdu. Hayvancağız acı çeken bir insan gibi inliyor, gözlerinden yaşlar akıyordu. Peygamber Efendimiz onun başına dokundu, okşadı. Onun şefkatli dokunuşlarından sonra deve, masum bir çocuk gibi sakinleşti. Herkes hayretler içinde olanları seyrediyordu. Peygamberimiz:

— Bu deve kimindir, diye sordu. Oraya doğru

koşarak gelen bir delikanlı:

— Benimdir, ey Allah'ın Resûlü, dedi. Efendimiz:

— “Bu deve, senden şikâyet ediyor. Onu aç bırakmışsın ve acımasızca çalıştırmışsın. Allah'ın sana bir emaneti olan ve senin hizmetini gören bu hayvana eziyet etmekten korkmuyor musun?” diyerek hayvanlara nasıl merhametli olmamız gerektiğini bizlere gösterdi. (Ebû Dâvûd, Cihâd, 44)

Asr-ı Saadetten Hatıralar: Yetim Kızın Sevinci

HATIRA

HATIRLAYALIM

Medine’de bir bayram sabahıydı. Çocuklar en güzel elbiselerini giymiş, sokağa çıkmış, birbirleriyle bayramlaşıyorlardı. Herkeste bir sevinç, bir heyecan vardı.

Sevgili peygamberimiz de ashabıyla bayramlaşmak için evinden çıkmıştı. Çocuklar onu görünce coşkuyla etrafını sardılar. Allah’ın resûlü her birinin başını okşadı, bayramını kutladı. Onlara hediye ve şekerlemeler dağıttı.

O sırada peygamberimiz az ileride, yalnız başına oturan bir kız çocuğu gördü. Küçük kız başını iki elinin arasına almış, için için ağlıyordu. Üstü başı perişan, elbisesi eski püskü, saçları dağınık ve yalınayaktı. Peygamberimiz kızın yanına giderek başını okşadı.

— Yavrucuğum, bu bayram gününde neden ağlıyorsun, diye sordu.

Küçük kız başını kaldırmadı. Sanki herkese küsmüştü. Peygamberimizi de tanımadı.

Derin bir iç geçirerek:

— Babamı hatırladım da onun için ağlıyorum, dedi. Babam geçen bayram bizimleydi. Ama artık yok. Son savaşta peygamberimizle birlikte cesurca, yan yana savaşırken şehit düştü. Onu çok özleyorum. Peygamberimizin kalbi hüznün doldu.

— Sil gözünün yaşını yavrucuğum, dedi. Kaldır başını, bak sana ne diyeceğim: İster misin baban ben olayım, Fatıma ablan, Ayşe de annen olsun?

Küçük kız başını kaldırdı. Şaşkınlıkla bu yumuşak sesin sahibine baktı. Peygamberimizi karşısında görünce sevinçle gülümsedi. Hangi çocuk böyle bir teklife hayır derdi ki? Neşeyle yerinden kalktı. Peygamberimizin elini tuttu. Birlikte yürüyerek eve geldiler.

Peygamberimiz misafirini evdekilerle tanıştırdı. Küçük kızı gören ev halkını tatlı bir telaş sardı. Biri kızcağızın elini yüzünü yıkadı, diğeri saçını taradı, üzerine güzel bir elbise giydirdi ve onu başköşeye oturtular. Küçük kız sanki rüyada gibiydi. Sevincinden içi içine sığmıyordu. Sofradaki birbirinden güzel yiyeceklerle bir güzel karnını doyurdu. Küçük kız bir kelebek gibi uçuyordu âdeta. Onu gören arkadaşları neredeyse tanıyamadı.

— Küçük kız, n’oldu sana böyle? Ne kadar değişmişsin, diye sordular şaşkınlıkla.

Küçük kız, elindeki parayı göstererek neşeyle güldü.

— Benim de artık bir babam var, dedi. Hem de dünyanın en iyi babası. Bu harçlığı da bana o verdi. Sonra annem ve ablam da var. Saçlarımı onlar taradı, bu güzel elbiseyi de onlar giydirdi. Hepsisi de beni çok seviyor, ben de onları çok seviyorum.

Sevgili peygamberimizin merhamet dolu kalbi, işte bir kez daha küçük yetim bir kıza yuva olmuştu. O, her zaman yetimlerin, yoksulların, kimsesizlerin babasıydı.

“Çocuklar hıçkırır,
anneler ağlar,
Yaşlı gözleriyle
kal anneciğim!”

Atasözleri

- * Merhameti olmayanın dini imanı olmazmış: Allah’ın ve peygamberin merhametli olduğunu bilen kişi merhametsiz davranamaz.
- * Şefkatli olmayan şefkat bulamaz: Merhametle davranmayan kişi insanların sevgisini kazanamaz.
- * Nerede görsen gönlü kırık, merhem ol. Öyle mazlum yolda kalsa, yoldaş ol. (Ahmet Yesevî)
- * İnsanın merhameti, yumuşaklığı ve cömertliği kendisini düşmanlarına bile sevdirebilir. (Sadi Şirazi)
- * İnsanların seçkini, faydalı olan kimsedir, halkın yanında muteber (değerli) kimse merhametli olan kimsedir. (Yusuf Has Hacib)

Deyimler

- * Merhamete gelmek: Şefkat göstermeye başlamak, yardım etme isteğiyle dolmak.
- * Şefkat duymak: İlgi ve sevgiyle acısını yüreğinde hissetmek.
- * Kucak açmak: İhtiyaç sahibine sığınacak yer vermek, onu korumak, merhamet göstermek.
- * Bağına basmak: Şefkatle ve merhametle birine yardım etmek, sevgiyle sarmak.
- * Kol kanat germek: İhtiyaç sahibi olan kişiyi merhametle koruma altına almak, yardımcı olmak, sorumluluklarını üstlenmek.

Şiir

Ak saçlı başını alıp eline,
Kara hülyalara dal anneciğim!
O titrek kalbini bahtın yeline,
Bir ince tüy gibi sal anneciğim!

Sanma bir gün geçer bu karanlıklar,
Gecenin ardında yine gece var;
Çocuklar hıçkırır, anneler ağlar,
Yaşlı gözleriyle kal anneciğim!

Gözlerinde aksi bir derin hiçin,
Kanadın yayılmış, çırpınmak için;
Bu kış yolculuk var, diyorsa için,
Beni de beraber al anneciğim!..

(Necip Fazıl Kısakürek, Anneciğim)

TİYATRO

KİTAPLIK

Kitaplığımızda Bu Ay: Reis Bey | Necip Fazıl Kısakürek

Tiyatroyu, bir kutunun içinde hayatı kapana kısıtır gibi yakalamak olarak tarif eden Necip Fazıl, bu eserinde bir ağır ceza reisini (hâkimi) anlatır. Otelde yaşayan, yalnız bir adam olan Reis Bey; acımasız, sert ve katı kuralları olan bir adamdır. Bir davada olayı sadece görünen kısmıyla değerlendirip acımasız bir ceza veren Reis Bey, gerçek suçlu ortaya çıktıktan sonra büyük bir vicdan azabı çekmeye başlar ve kendini affettirebilmenin gayreti içine girer.

REİS BEY: Geldiğine iyi ettin! Ben de seni arıyordum!

DADI: Ne yapacaktın?

REİS BEY: Beni affetmeni isteyecektim.

DADI: Eğer ben seni affedersem yeryüzünde suçlu bağışlanmadık insan kalmaz!

REİS BEY: Yeryüzünde suçlu bağışlanmadık insan kalmaması için beni affet!

...

